

LANDSLAGET FOR OFFENTLIGE PENSJONISTER

Stortingsgt. 2, 0158 Oslo Telef. 22 42 22 55 E-post: lop@online.no

Leder: Eli Vinje

Oslo, 21. februar 2009.

REKVISITT
ADMINISTRASJONSDEPARTEMENTET

30 APR 2009

AKTIVITET

SAKNR: 200601374-48

Det kongelige fornyings- og administrasjonsdepartement
Postboks 8004
0030 Oslo

Høringsuttalelse fra Landslaget for offentlige pensjonister (LOP) ang. *Forslag til endring i lov om Statens Pensjonskasse og i enkelte andre lover.*

Sakens hovedtema.

ESAs krevde i skriv datert 26.10.2005 at Norge, med 2 måneders frist, likebehandler enkemenn og enker hva angår etterlattepensjon fra offentlig tjenstepensjonsordning. Da kravet ikke blei imøtekommet, tok ESA saka til EFTA-domstolen som 30.10.2007 bl.a. fastslo at § 34 i Lov om Statens Pensjonskasse er i strid med likestillingsdirektivet og artikkel 69 i EØS-avtalen. Konkret knytter problematikken seg til at bare enker; ikke enkemenn, har rett til 39,6% pensjon uten ervervsprøving etter ektefelle som blei medlem av offentlig tjenstepensjonsordning før 01.10.1976.

Regjeringa aksepterer dommen og foreslår § 34 i Lov om Statens pensjonskasse endret slik at likebehandlingskravet imøtekommes, men med konsekvenser LOP tar sterk avstand fra. LOPs sentralstyre fremholder og uttaler i den sammenheng at:

- 1. Enkemannspensjon uten ervervsprøving må gis virkning for opptjening tilbake til 01.01.1976.** At domstolen satte virkningsdato til 01.01.1994 (da vi sluttet oss til EØS-avtalen), er ikke til hinder for å praktisere likestilling fra et tidligere tidspunkt; likestilling som prinsipp hadde stor gjennomslagskraft allerede da Lov om folketrygd blei iverksatt (01.01.1967). Lov om likestilling mellom kjønnene som blei satt i verk 15.03.1979 som resultatet av en årelang utviklingsprosess, skal i denne saka tillegges minst samme vekt som EØS-avtalens likestillingsdirektiv.
- 2. Enke- og enkemannspensjon uten ervervsprøving når ektefellen blei medlem av offentlig pensjonsordning før 01.10.1976, må ikke begrenses til å gjelde bare de som er født før 01.10.1954.** Særretten som foreløpig gjelder enker, er stadig opprettholdt og hegnet om av grunner formulert bl.a. i NOU 1995: 29 pkt. 9.

"to-inntektsfamiliene har oftest utgifter som det er vanskelig å fjerne eller redusere vesentlig når den ene inntekten faller bort. Disse kan relatere seg til bolig eller andre investeringer".

"Når en skal vurdere framtidig pensjonsnivå ut fra dagens regelverk, er det ikke naturlig å ta med denne gruppen, som på grunn av overgangsregler får bedre ytelser enn etterlatte etter arbeidstakere som blir medlemmer av pensjonsordningen i dag, se forøvrig Ot.prp. nr. 38 (1975-76). Utvalgets forslag til nye regler vil heller ikke omfatte denne gruppen. De har en forventning om å opprettholde tilvante enkenivå som ikke bør rokkes."

3. Konklusjon

LOP hevder det både er enklest og mest rettferdig at dagens særordning for enker utvides til fullt ut å inkludere enkemenn; uten aldersreduksjon og avgrensing i forhold til tidspunktet for norsk tilslutning til EØS-avtalen.

Departementets uttalelse bl.a. om at yngre kvinner (født 01.10.1954 og senere):

Ikke vil ha samme forventning om å få utbetalt pensjon etter særordningen som de som får pensjon i dag. Kvinnene mottar ikke pensjon og vil inntil en viss alder kunne tilpasse seg de nye reglene."

er etter LOPs mening overflatisk og uten forankring i virkeligheten. Par hvor begge opparbeider rett til framtidig offentlig tjenestepensjon, er i etableringsfasen (lenge før fylte 55 år) opptatt av å realisere en boform som ikke bare harmonerer med det aktuelle to-inntektsnivået, men som er "bærekraftig" også for den som til slutt sitter igjen alene. LOP får jevnt forespørsler om hvordan lengstlevendes – særlig kvinners – pensjonsnivå blir i forhold til det å kunne opprettholde tilvakt bo- og levestandard, evt. ved flytting til mindre, lettstelt bolig (koster stort sett mer enn hva salg av tidligere bolig innbringer). Kvinner – uansett alder – forventer pensjonsvilkår etter særordningen; de får en alvorlig økonomisk nedtur om de evt. skal omstille seg til "blandet" alderspensjon (hovedordninga).

Forslaget til lik enke- enkemannspensjon etterlater seg ellers en flau følelse av at en beskjeden "likestillingsgevinst" for enkemenn, dekkes inn og overfinansieres ved et betydelig senket enkepensjonsnivå.

Gjennomfør lik pensjonsberegning for enker og enkemenn uten å ytterlig komplisere regelverket; det er for de fleste av oss vanskelig nok som det er.

Vennlig hilsen

Eli Vinje
Eli Vinje

Landslaget for Offentlige Pensjonister

Thor-Eirik M. Gulbrandsen
Kasserer

~~Postboks 14, 2011 Strømmen~~
Mob: 980 24 939 E-post: b-mykl@online.no
Vbp @online.no

Fornyings&adm. dept. 26/4-0
Feg beklager - ved en inkun
har dette blitt liggende.
Sender det nå likevel.

Mvh.

Thor-Eirik Gulbrandsen